

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előzetési díjak nyilatkozatai és hirdetések.

Hirdeték jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

Előzetési árak:

Égész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtatnak:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bőcában: Schalek H., Dukas M., Oppelk A., Daube G. L. és társánál és Herndl. Brünben: Stern M.

Nyitár petisora 10 lra.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tisztai önésegyező szövetkezet«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Néhány szó a körorvosi intézményről.

Szép és nemes intenció vezette a törvényhozás ama bölcs tagjait, kik a körorvosi intézményt létesítették, mert szép és nemes törekvés szegényt úgy, mint gazdagot, parasztot úgy, mint urat azon helyzetbe juttatni, hogy nemcsak gondoskodhassék legdrágább kincsének — egészségének — épségben tartásáról, de ha fenyegetve van, azt meg is menthesse.

Az igazi humanitás szolgálatába álltak az intézmény megalkotói, midőn gondoskodni akartak arról, hogy nemcsak a gazdagok, de a szegények is gyors és olcsó orvosi segínyt élvezhessenek. És ha van az igaz érdemnek adózó elismerés, ezen férfiak előtt meg kell hajolnunk; mert midőn az emberbaráti szeretet oltárán a legjobb szándék és fáradságos tanulmány gyümölcseivel áldoztak, a hazaszeretet nemtője is kell, hogy szemük előtt lebegelt legyen, mert létesítették egy oly intézményt, mely nemcsak a humanizmus, de éppoly mértékben a haza, az állam szolgálatában áll — hisz ezen intézmény van hivatala az állam sorában elsőrendű szerepet játszó működést végezni; ez gondoskodik magáról az államtól, midőn gondoskodik az állampolgárok egészségéről.

A mint áll az egyesre, hogy „mens sana in corpore sano,“ úgy áll ez az államra is, mely tulajdonképen csak az egyesek tömegének gyűjtőneve; és a mint igaz, hogy beteges ember sem nem oly vállalkozó szellemű, úgy igaz az is, hogy anyagilag és szellemileg gazdag csak azon ország lehet, melynek lakói in corpore sano mens sanával rendelkeznek, melynek polgárai a mens sanát a föld kincseinek, a természet adományainak anyagi gyarapodásukra vezető kiaknázására akarják fordítani és ebben a betegeskedés renyhességével gáto va nem lesznek.

Az állam egyik legfontosabb érdekét, a humanizmusparancsolta szükségletet akartuk kielégíteni, midőn a körorvosi intézményt létesítették és bár az intézmény a mostani szervezetében céltévesztett, elismerés illeti meg a bölcs kezdeményezőket, kik, ha befejezett munkát nem is adtak, adtak utmutatást arra, hogy hol keressék az utódok a boldogulhatására vezető utat, hol kell a törvényhozásnak a nemzet boldogulhatására az állam anyagi és szellemi gyarapodására vezető uton az első stacziót tartani?

És csodák csodája! Az államra ép úgy, mint az egyes lakóira is ily nagyfontosságú ügyben nem történik intézkedés akkor, midőn nemcsak a dolog mélyébe tekinteni tudó szakferfiak, de a működő körorvok

önmaguk is beismerik, hogy a körorvosi intézmény mostani szervezetében egy szimpompában ragyogó szappanbuborék csak, melyet a humanizmus, szent és nagy czélok külsőleg ékesítenek ugyan, de tartalma, belseje üres.

Csodák csodája! hogy az a törvényhozás, mely zászlajára ragyogó belükkal ezt írta „reform“, megtűr egy létjoggal bírót, de semmit, vagy keveset érő korhadtt intézményt.

Megindult a nagy reformmunka, reformálnak mindenütt, csak ott nem, hol a kor- és viszonyokhoz mért reformálásnak elhalasztása mindennap nagy vesztességet hoz az államra, kinző szerencsétlenségeket a családokra és gyötrő fájdalmakat az egyesekre.

És miért halaszlják el renoválását azon épületnek, melynek fundamentuma gyönyörű ugyan, de falai nem bírnak megfelelni a czélnek, mert bár idealizmussal telve szépen dolgozta ki ugyan az építőmester a tervet, de az építés munkája rosszul sült el.

Miért halogatjuk most is, mikor a közgazgatás államosításával egyetemben ezen, ugyancsak sürgős kérdés megoldást nyerhetne?

Vagy tán be akarják várni, míg a rozszant épület önmagától romba dől?

A „Muraköz“ tárczája

Az elzúllott.

Irtá: Szalay Pál.

(Folytatás.)

Idalín eltávozásával ellepte Váry lelkét a bánat, a kétség. Számálta a perceket, órákat, retentő lassan haladt neki az idő. Nem volt oly pillanat, melyben lelke a távollevővel ne foglalkozott volna. Ó volt minden gondolata, vágya.

Föltűntek emlékében azon boldog órák, midőn szív szíven, ajk ajkon pihent.

Majd a léltékenység ördöge marcangolá szívét, az a gondolat villanva felgyában, melytől elállt szívverése, hátha addig, míg ő itt utána kesereg, az addig mással mulat, másnak a karján teszi az árnyas erdőben a sétákat, s az a más részeseülhet most a szerelem gyöngéd nyilvadásában, melyben előbb ő részeseül. Megnyugtatta magát, s hogy gyorsabban teljék az idő, lángelkének tehetését szárnyra ereszté, dolgozott lázasan. Így aztán mindinkább közeledett az időhöz, melyre reménye volt, hogy Idalín visszatér.

Egy esti sétája alkalmával szokása ellenére egy kávéházaba tért be, hogy idájének egy részét hírlapolvasással töltse, midőn olvasás közben saját nevét pillantá meg a lap hasábján, melylyel kapcsolatban közölve volt, hogy az általa írt drámával az akademián pályadijat nyert. E hír

örömmel töltötte el keblét, mert ezáltal is egy lépéssel közelebb jutott ahhoz, hogy Idalínt nevéjé tehesse.

Majd egy fürdővelélen akadt meg szeme, melyet mohón kezdett olvasni, miután Tátra-Füredről szölt. A levél végén szokásosan a Hymen hírek is közölve voltak, a többi között ez állt: »Zoványi Varánó Hugó gróf eljegyezte Szenyéri Idalínt a-«.

Várynak minden vére a szívéhez tolt, s fájdalommal görcsösen gyürte össze kezében a lapot. Majd örületes kacagásra fakadt.

— Pályadijat nyertem, s kedvest vesztettem.

— No legalább jó lesz a pályadij menyasszonyi ajándékának. Oh! sors szatirája.

Beborulni látta maga fölött örökre a mosolygó szép eget, mely édeni boldogságot ígért neki, s ez ábránd most szétfoszlott, mint ködpára.

Fejéhez kap, mely ég, agyában a gondolatok összezavarodnak. Önkénytelenül ki a szabadba irányza lépteit. Belebotlik az emberekbe, kik utána néznek a szórakozottnak. De ő mindezzel nem törődik, csak bánatára s sebzelt szívére gondol, mely fáj égetőn, végtelenül.

Egy láthatatlan kéz a temető felé irányza lépteit, s egyszer csak azon veszi észre magát, hogy anyja sírja előtt áll.

Térdre megesküszik, forró fejét a hűs kőkeresztre nyugtatá s kitör belőle a fájdalom.

— Oh anyám! szerencsétlen fiad eljött, hogy vigaszt kérjen szellemedtől, kinek életét által s kinek az élet kimondhatatlanul fáj. Engedd, hogy utánad mehessék a szellemek világába,

hogy lerázhassam magamról, ez élet nyitgát, mely örömet úgy sem hajt számomra. A kegyetlen sors megengedte, hogy az éden kapuja, melyben be engedett pillantanom, az üdvök országába, bezáródjék előttem. Mi várni válok van nekem még az életől, melynek zaja csak üres kongás, kiengesztelés, tanyarágás. — Ezzel előkerült zsebéből egy kis forgópisztoly, melynek ósvét homlokának szegő, ujját a ravaszon pihentetve.

Az alkonyi szellő suttogásában anyja szellemét hozta előbe izgatott képzelme, ki fölemelt jobbal túlólag mutatott a gyilkoló eszközzre.

»Szerencsétlen — mondá leikiismeretének szava — bitorolni akarod a teremő jogát. Azt gondold, hogy az élet lom, melyet ha megújunk, elidobunk. S miért? mert az életnek csak tövisek utján járta s mert reményeidben csalókoztál. A jövő titkai nincsenek tárva előttd, s leheltsz még boldog. Használd fel az élet kínálókozó gyönyöreit, élj a jelennek, a jövőre nézve pedig alkothatsz magadnak tetszésed szerinti ábrándokat, de ha azokban csalókozol, ird saját rovásodra.«

— Hah! — kiált fel — tehát ne hizelegessen az a szíren magának azzal a tudással, hogy csallatása a halálba kergetett, — s dőösen hajítja a forgópisztolyt a melléte levő márványoszlophoz, hogy annak elefantosant agya szilánkokra pattant, s elhagyá a temetőt szívében hideg, tagyasztó nyugalommal ...

Ugy lón! belelobta magát az élvezetek zajába, felhasználta az élet kínálókozó gyönyöreit. Az utjába eső virágoknak édes mézét izlele, aztán kejes boszuvágygynai taposta el. Talált vig cimborákat, kik megmutatták neki, hogy kell élni a jelennek.

Vagy még mindig nem hallották meg a haza atyái, hogy szegény gyermekeik otthon nyomorban sinlődnék, mert nincs ki gondoskodni a jölett első és legfőbb feltételéről — az egészségéről? Jó lenne, ha újra, meg újra elolvassák Zalamegye tudós főorvosának újszerűtettel és éles bonczoló elmével megírt, a megyei közigazgatási bizottsághoz már 1889. évben benyújtott, a körorvosi intézményről szóló javaslatát; abban fel vannak sorolva a szerencsétlenek kiáltó panaszai, ezek talán meg fogják találni a szivhez vezető utat és tette fogják talán serkenteni a szegény nyomorultak iránt részvételt eltel szívet, ha már a ridegen számító agy az anyagi áldozattól való félelmében elodázza is a kérdés megoldását.

Jó volna gondolkodni a felett, hogy ha milliókat tudunk költeni fényes paloták emelésére, lehetne és talán érdemes volna egy pár ezret a nép jólétének fokozására is fordítani?

Jobb előbb; hiszen rövid idő multával ugyis elodázhathatlan lesz e kérdés megoldása, mert a mostani állapot tarthatatlan.

Hogy miért és mi uton volna javítható? Szabadon erről a következő alkalommal szólnom.*

(Szoboticza) Dr. Korein Adolf.

Ebtartási szabályrendelet

a Zalavármegyében levő kis- és nagyközsegekre kiterjedő hatálylyal.

(K i v o n a t.)

Minden kutya 6 hónapos korától fogva a vármegye összes nagy- és kisközsegeiben az alábbi kivételekkel ebadó alá esik. Ezen ebadó egy-egy évre:

- a) luxus kutyáért 1 frt — kr.
- b) vadász kutyáért (vizsla, agár, kopó vagy borzebért) — " 50 "
- c) háziorzóló vagy mérszáros kutyáért — " 50 "

1. A község területén minden birka-

*) Szivesen közöljük. Szerk.

Eleinte csak a nemesebb gyönyöröket izlelé, később már nem igen válogatta.

Neki adta magát a borivásnak, ha izlett neki vagy sem, azzal nem igen törődött, csak kedve legyen, az a fő. Korhelykedett, amint csak bírta. Egész herostratosi hírnévre tett szert. Hangzott is a dáródtól az épületnek minden zuga, hol Váry mulatott. A szárazfával felfegyverkezett fekete-képu harcosok már ismerték, s tudták, micsoda nótát kell neki elhuzniok, hogy még az ingét is odaadja. Jártak is nyomában minduntalan.

Gyakran lehetett hallani, amint eleinte kellemes hanjával kísérte a csigányok zenéjét, busan lehajta fejét az asztalra énekelte:

Temetőben szomorúffú árnyában,
Ráborulok édes anyám sírjára!
Kelj fel anyám! kelj fel a te sírodból!
Csavargó lett egyetlenegy fiadból."

Majd utána vigabbra fogta a nótát: "...gombház! ha leszakad lesz más ..."

Lassanként aztán kikopottjellemeiből. Phisikai ereje elhagyta, érzékei elszibbadtak, beteges lett. Később kikopott hivatalából, s ezután jöttek a nyomor napjai. Tisztelességes ruháját eladogatta s rongyokat vett magára s mások könyörületére, alimizsnára szorult. Azután neki adta magát a pálinkaivásnak is. Gyakran lehetett látni, a mint reggelenként szemére húzott kalappal, támolyogva lépett ki a csupszékből, beessett szemekkel, szenvedélytől burzadált arccal, szaporítva azon félőrülteknek számát, kiknek szellemét a pálinka megölte ...

és sertésnyáj után egy pásztor kutyáért s a község külterületén minden ily nyáj után szintén egy pásztor kutyáért és külső majronként két háziorzóló kutyáért adó nem fizetett; de a főtebb megállapítottnál nagyobb számban tartott hasonló minőségű kutyák után a luxuskutyákra megállapított fokozott adó fizetendő. Ugyaníly fokozott adó fizetendő azon vadászebek után, melyek tulajdonosai v. dászjeggyel ellátva nincsenek.

2. Az ebek összeírása évenként július hónapban a községi, illetve a körjegyző által teljesítendő, mivégből köteles mindenki az előre közhírré teendő 8 napi határidőben a birtokában lévő ebeket, azok számának, minőségének megjelölése mellett előszóval, vagy az irnitudók saátkezeléleg aláírt úrlappal bejelenteni. A ki évközben szerez kutyát 3 nap alatt tartozik azt bejelenteni. A ki az összeírás után egy fél éven belül szerez adó alá eső kutyát az egész, a ki fél év letelte után jut kutyának birtokába, az évi díj felét tartozik fizetni. A kinek adó alá fölvevett kutyája időközben elvesz, ugyanolyan minőségű kutyát adófizetés nélkül tarthat és csak a mennyiben az újonnan szerzett kutyákra magasabb adó esnek tartozik a többletet megfizetni; hasonlóan, a ki oly kutyát szerez, vagy bir, mely után az adó az ország bármely más községében már befizettetett, újabb tartozkodási helyén ebadóval meg nem róható

3. Az összeírás előre közvé teendő s három napon át a község házábanál közzemlére kiteendő, mely idő alatt az esetleges fölszóamlásokhoz képest az összeírás az előjárók által helyesbítendő. — Ha valamely ebtulajdonos ellen alapos gyanu merül fel az iránt, hogy adó alá be nem mondott kutyát rejteget, joga van, sőt kötelessége az előjáróságnak helyszíni szemlélt tartani. A községi bíró v. pénztáros az ebadó évenként augusztus 31-ig tartozik beszédni, a befizetéséről elismervényt kiállítani

4. Minden kutya legkésőbb aug 31-ig pléhből készült bárczával látandó el, melyen az összeírás éve s Z. V betűk foglaltasának — A k nek kutyájáról a bárcza elveszett, ujat kap, de az árát megteríteni tartozik. Az adó alól mentes kutyák szintén bárczával látandók el, melyek tulajdonosai csak a bárcza árát kötelességek befizetni. Ezen kutyák is évenként új bárczákkal láttatnak el.

5. Közsegekben a harapósabb kutyákat, amennyiben szákosárral nem láttatnak el, lánczon tartandók, csakis éjél, bekerített helyen, bocsáthatók szabadon. Szőlőhegyi lakosoknak szőlőhegyekben kutyát tartani tilos.

6. A gypmester időnként váratlanul portyázást tart, mely alkalommal a bárczával el nem látott vagy harapós kutyák összetogdosandók, a gazdjukra kirótt büntetés kiállása és 8 napi megfigyelés után visszazadandók, addig a tulajdonos költéségén élmeztetnek. A gazdátlan ebek föltétlenül kiirtatnak.

7. A kutya által okozott károkért a tulajdonos felelős; ha a kutya ingerlés folytán tesz kárt, azért az ingerlő vonstik felelősségre.

8. A pásztor kutyák függő kolonczeccal látandók el.

9. A mezőn talált vadász kutyákat a vadászatra jogosult pusztíthatja el.

10. Az ebtulajdonos, ha kutyáján feltűnő változást lát, tartozik kutyáját elcsukni, s azt az előjáróságnak bejelenteni;

az ily kutyát a főszoigabíró az állatorvossal megvizsgálattja; ha ily esetben marakodás történt, a kutyák a községben vizsgálat alá vettettek.

Kihágást követ el:

a) azon ebtulajdonos, a ki a megváltott bárczát kutyáján nem viselteti;

b) a ki másnak kutyájáról a bárczát e'idegenti;

c) a ki ezt saját kutyájával használattja;

d) a ki a bárczáját másnak adja;

e) a ki meghamisított bárczát használ;

f) a ki kutyáját be nem jelenti vagy bárczát nem vált.

A pénzbüntetési ilyenkor terjedhet:

I. az a) és f) alatti esetben 50 krtól 5 frtig.

II. a b) és d) alatti esetben 20 frttól 50 frtig.

III. az e) alatti esetben 30 - 50 frtig.

A pénzbüntetés nem fizetés esetén elzárásra változtatandó át.

12. Kihágások esetében eljárnak a főszoigabíró, az alispán, harmadfokbau a belügyminiszter.

13. Az ebadó címén befolyt összegek a vármegyei pénztárban külön alapként kezelgetnek.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Az ebadó s a kutyatartást szabályozó rendeletet, mely mult évi október hó 22 én a belügyminiszter részéről jóvá hagyatott, a város s a vidék közönségét tájékoztató elég bő kivonatban jelen számunkban közöljük. Ezen rendelet Zala-Egerszeg s Nagy Kanizsa rend. tanácsu városok kivételével az egész megyére kötelező s a jóváhagyás napjától érvényben is van.

— **Kivonat.** Ő felsége a király a zala-egerszegi kir. törvényszék elnökévé Grubanovich Géza tabi kir. járásbírót nevezte ki.

— A **Szent Márk** napi körmenet, mely a buzaszenteléssel van egybekötve, különösen a földművelő osztályhoz tartozó nagyszámu ájtatoskodónak részvétele mellett, április 25-ének reggelén megtartatott, noha beszentelni való nem igen volt, mert a buza még csak itt-ott kandikál ki a talajból. — E körmenetet egybíránt már Nagy szent Gergely, mint évenként megtartandó ájtatosságot rendelte el. H. bár eredete a buzaszenteléssel egyidőből származik, sokan annak kezdeményezését, mégis nevezett pápának tulajdonítják. Ugyanis ennek idejében Rómában oly nagy mértékben dühöngött a mirigyhalál, hogy mindazok, a kik prüszszentettek, vagy ásitoztak, azonnal meghaláltak. Onnan származik — állítólag — a szokás, prüszszentéskor „Adja Isten egészségére! — kívánni s ásitások a száját keresztel megjelölni. Ezen csapástól szabadulást esdeklendő, rendelte Gergely 590-ben, hogy a nép hét osztályra flosztva, Rómának 7 templomából kiindulva, körmenetet tartson. Erre emlékezett a márkusnapi körmenet.

— **Éskövés** Kornfeind Nándor dráva-vásárhelyi közs. jegyzőnek kedves leányát, Vilmát, a mult hét szerdáján vezette oltárhoz Gönczy Ferencz, zrinyifalvai áll. isk. tanító Zsvartalan s állandó boldogság kísérsje a fiatal pár frigykötését.

— **Május elseje.** A bosszantásig unalmas esős áprisi megemberelte magát. Vorófenyes sugarakkal buoszuftatta el a nap a hónapot s kőszítette az aranyhidat, melyen a május, a pompás tavaszi hónap, bevonulását tartja. S fényesebb elégtételt, kárpótlást az eddigi utálatos időjárásért e napon nem is nyerhetünk volna, a melyen az emberiség a halálos almból ébredő természet édesnégeit is ünnepli s gyönyörködik annak ujjászületésében. Kipattan lassanként a teremés erőt felszabadító hatalom akarataiból az édes, a kedves tavasz s újra ébred minden, mi az ideji 7 hónapos tél alatt mélyeséges álmadozásban várakozott az élet és a melegebb sugár után. A két napos verőfény elegendő volt arra, hogy a természet megrázkódjék s hatalmas lélegzetvétele után is ott oszillog harmat alakjában a növényzet s a föld termő erői mohó vágyakozással szívják magukba a napsugarat s kétszeres erővel sietnek a zord időjárás folytán szenvedett mulasztásokat helyreállítani. E néhány meleg nap elegendő volt arra, hogy virág nyílják, a rét smaragd ruháját magára öltse, rügyet vessen s fakasszon a fa, a dalos madár csieseregésétől az illatos lég visszhangozzék. S merre csak széjjel tekint a figyelő szem, mindenütt élet, mindenütt mozgás, mindenütt óriási duzzadás avágnak és az örökkévalóságot föntartó természeti erőknek, a melyek ellenállhatatlanul magukkal ragadnak mindent, a mi élni szeret, mindenkit, aki örvendeni tud.

— **Szirtey György** xeipei birtokos és dráva vásárhelyi körorvos Léván megválasztatván, máj 29-én eltávozott Csáktornyról. Szirtey ur távozását sokan sajnálják Muraközben. Dráva-vásárhelyi h. körorvosul dr. Wolf Béla csáktornyai orvos neveztetett ki.

— **Kikötő Keszthelyen.** Zalavármegye törvényhatósági bizottságának 1889-ki határozata értelmében a napokban küldé ki a megye főispánja Lányi Kálmán kir. főmérnököt Keszthelyre, hogy a kikötő számára alkalmas helyet jelöljön ki. Erre a célra a csónakázó egyesület kikötője mellett lévő part a legalkalmasabb, honnan a Balatonra 200 méter hosszú töltést építenek. A kikötő építését a folyó évben okvetlenül befejezik.

— **Athelyas.** Göncz Árpádot, zágrábi m. kir. postafelügyelőt, hasonló minőségben a nagyszabeni igazgatóságához helyezték át.

— **A posta** és távirda hivatalok által magánfeleknek adható felvilágosítások tárgyában. A kereskedelemügyi m. kir. minster folyó hó 14-én 21363. szám alatt a Budapesti Közlönyben következő figyelmeztetést tétetett közzé: „Tapasztaltam, hogy hirlap szerkesztőségek, pénzintézetek, egyesületek, úgynökök, kereskedők és más magánfelek a a posta- és távirdahivataloktól bizonyos egyének hitelképességére vonatkozó, vagy statisztikai és egyéb adatok közlését kéri. Minthogy a posta- és távirdahivatalok magánfeleknek csakis a posta és távirda kezelési szabályokra, illetve a magát igazoló magánfél saját küldeményére nézve adhatnak felvilágosításokat: figyelmeztetem a közönséget, hogy a posta és távirdahivatalokhoz kizárólag az imént megjelölt ügyekben forduljon felvilágosításért, mert egyéb tárgyú megkeresésekre a postahivatalok választ nem adhatnak.

— **Eljegyzés.** Bachrach Siegfried, a Hirschmann cég könyvvivője máj 26-án jegyezte el Lauffer Hermina kisasszonyt Alsó Lendváról.

— **Hányan élnek** az 1848-49 ki honvédek közül? Erre a kérdésre felel meg az orsz. honvédegyesület egy nyilvánlartó jegyzéke, a melyet nagy munkával és utánjárásal abból a cézből állítottak össze, hogy megállapítható legyen azok száma, a kik most az eddiginél nagyobb mértékben ki-

osztandó állami segélyezésre és nyugdíjra igényt tarthatnak. E jegyzék rovaibaiban meg van jelölve az illetők egykori rangja s mai lakóhelye, foglalkozása, életkora, anyagi helyzete s az a körülmény, van-e valahonnan nyugdíja. A jegyzék szerint a szabad ságharcz honvédei közül most még 29930 különböző katonai rangu egyén él. A fővárosban élnek közülök 4500 an. megyénkben 584 en. A megyék közül legtöbben (1234) Udvarhelymegyében tartózkodnak.

— **Kinevezés.** Az igazságügyi m. kir. miniszter Csák Lajost, a helybeli kir. járásbíró-ság irnokát, a győri kir. ítélőtáblához irnoknak nevezte ki.

— **A létraikat** a mult heten Hochsinger M. és fiai üzletéből Neumann Vilmos üzletébe helyezték át ideiglenesen.

— **Szucsuzdó.** Isten hozzád két országgal határolt szép Muraköz, Isten hozzád Csáktornya — és Isten veletek jó ismerősök és jó barátok! — Csák Lajos, kir. táblai irnok.

— **Halálós.** Tauffer Emil a lepoglavai, legutóbb a zenicezi (Bosznia) orsz. fegyház igazgatója máj 26-án Zeniczen 46 éves korában elhunyt. A megboldogult kiváló szaktekintély volt. Mint lepoglavai fogházi igazgató a vidékünkéről odautazó érdeklődőket mindig a legszívesebben fogadta és kalauzolta a mintaszerűen berendezett fogházban. Áldás porain!

— **A zónatarifa.** A magyar kir. államvasutakon a szállított polgári utasok száma 1888-ba: 6 179.088, 1889-ben a zónatarifa öt havi érvényének hatása alatt 10.112.600, 1890-ben pedig 17.895.400. Az új díjszabás első teljes évében 11.716.312 személylyel szállítottatott tehát több, mint a régi díjszabás utolsó évében A forgalom növekedése e szerint 189-5%. A podgyász- és személyszállítás után a bevétel 1888-ban 7.839.218 1889ben 9698751, 1890-ben pedig 10865392 forint; az emelkedés 38-5%.

— **Hymen.** Spitz Izidor helybeli izr. kántor jegyet váltott mult vasárnap Worthmann Paula kisasszonnyal N. Kanizsán.

— **Az új balatoni** gőzhajók felavatása mely alkalommal nagy ünnepek rendeztetnek, június 28-án vagy 29-én tartatnak meg, melyre a rendező bizottság Baró Gábor kerek. minisztert is meghívja. A déli vasut ez alkalomra a fővárosból külön vonatot indít Siófokra. Az ünnep napján Balatonfüreden díszbóld lesz, ezután meg a társaság a Balaton Keszthelyig sétaha józást tesz.

— **Feljegyzet** irtak ki irnoki állásra a helybeli kir. járásbíró-ságnál; VI. adóiszti állásra a varasdi s zágrábi m. kir. pénzügyigazgatóságoknál. A határidő elsőnél 4 hét, utóbbiaknál május 15.

— **A regále** megváltása tejében Wekerle pénzügyminiszternek eddigi végleges határozata szerint Magyarországon 228 és fél millió forint állapotott meg kifizetni. Horvátország részére kerek 16 és fél millió forintot állapítottak meg megváltási összegül.

— **A Siófokon** léte-itendő Balatonfürdő részvénytársaság máj 20-án tartotta meg a fővárosban alakuló közülését. A társaság — mint már régebben megirtuk — azt a célt tűzte ki maga elé, hogy Siófokon a tengeri fürdők mintájára gyógyfürdőt létesítsen. A társaság alapítókéje 500000 forint, mely 5000 névre szóló részvényből áll. Az igazgatóság elnöke Bathányi Géza gróf, alelnöke Burchard Konrád lett. A telepépítéshez még ez évben loznak hozzá és a fürdő a jövő évben megnyílik.

— **Égett székre** való kenőcs. Keverjünk össze 3 rész mézszelével, 1 rész finom falolajjal, tegyük bádogszelencébe vagy üvegbe

és zárjuk jól le. Ez a szer, melyet használat előtt mindig jól fel kell rázni, az égési sebek okozta fájdalmat nagyon enyhíti.

— **Az ipari és gyári alkalmazottak** betegsegélyezéséről szóló a legközelebb életbe lépő törvény egy humánus cselekedésben egy a kiaparasra, mint a gyárosra, valamint a kis-és nagykereskedőre részben új kötelezettségeket s nem jelentéktelen terheket ró. Már magában a kötelezettségek teljesítésében való pontatlanság is jelentékeny pénzbírsággal büntetetik. E szempontból is szükséges tehát, hogy minden érdekelt üzletember tüzetesen megismerje a törvényt s annak rendelkezéseit. De különben is az érdekelteknek egy jó tanácsadó fonalan idő kell ahhoz, hogy egyik vagy másik irányban való elhatározásuk előnyeit vagy hátrányait mérlegeljék s hogy határozatuk keresztülviteléhez esetleg a szervezéséhez a kellő előkészületeket megtehessek s a szükséges tanácskozásokat megkezdhessék. Ezt jeentékenyen előmozdítja a törvénynek most megjelent magyarázatos kiadása, melyben Gelléri Mór az orsz. ipiregysület titkára nemcsak a miniszter, hanem a törvényhozás szakbizottságának indokait is szakértelemmel csoportosította, sőt azokat saját magyarázó jegyzeteivel is kiegészítette. A magyarázatos kiadás legelőszőrűben szerzőnél (új ucca 4.) rendelhető meg; 50 kr. előleges beküldése mellett a könyv bérmentve megküldetik. Ipartestületek, gyárak és vállalatok nagyobb számú megrendeléseknél kedvezményekben részesülnek.

— **Gemtényteljes** csemete. Apa: No, májsztram ur, hogy van megelégedve a gyerekkel? — Majszer: Ilazudni és lopni már tud ha még egy kicsit dolgozni is megtanul — ember l-sz belő e

— **Hölggyoivasink** figyelmét már most felhívjuk a gyümölcsbefozési idény közeledtére s ajánljuk a „gyümölcs- és főzelék-befőtt készítés gyakorlata” című legközelebb megjelenő munkát. E műben az összes gyümölcs, főzelék, lekvár és szörpnek készítése egyszerűen, értelmesen, a takarékosági szempont figyelembe vételével van leírva egy oly háziasszony által, ki 28 éven át szerzett bő tapasztalatokat e téren. A műre — mely több mint 200 különféle recipét tartalmaz — csekély 65 krajczárral lehet előfizetni. Jó lélekkel ajánljuk ezen páratlanul álló munkát hölgyeinknek, mert tudjuk, hogy a csekély előfizetési összeg már az első befőtt készítés alkalomával is busásan megtérül. Gyűjtőknek 10 előfizető után tiszteletpéldányt küld a kiadó. Az előfizetési pénzek Nyiregyháza, Tarczali Dezső könyvkiadóhivatalába küldendők be.

— **Írói észjárás.** Biró: Adós-e még Izsáknak? Paraszt: Már nem kérem, senkinek a világon. Biró: Hogy-hogy, hát talán már kifizette tartozását? P-ra zt: Azt ugyan nem, hanem mert már semmi sincsen!

— **Hegedűhúrok** kitűnő minőségben, ugyszintén hegedűrézek Fischei Fülöp könyvkereskedésében kaphatók.

NYILTÉR.*

Selyemszövetek 25%, 33, 3/4, és 50% engedménnyel az eredeti árakból küld me ter és végenkint díj- és vámenteseu Henneberg G. (cs és kir. udvari szállító) gyári raktára Zürichben). Minták azonnal küldetnek. Levelekre Svajczba 10 kros bélyeg ragasztandó.

* E rovat alatt közöltétek felelősséget nem vállal a szerkesztő.

FELELŐS SZERKESZTŐ
MARGITAI JOZSEF.
Főmunkatárs ZRINYI KÁROLY.

S urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tiče se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jožefa urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći družtveni znanstveni i povučljivi list za puk. Izlazi svaki tijeđen jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga družtva“, „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i računaju.

Gospodarstvo.

Betegi i vraćta purah i guskah.

a) Guske.

Stare guske vu obće rědko su podvrženi betegom. Pri žibekih pozna se to po tom, da kreljuti oběse, ter nećuju niti jesti niti piti. Tomu se pomore, ako se im vu pitvinu stavi livadna sasa (Pulsa tilla pratensis) ter ako se navadnom hranom hrane. Ako li guske zavušive, tekute dobju, kriv je tomu gospodar ili gospodarica, ar ih nisu držali na čistom i vu redu. Ova nesnaga pretira se, ako se gusinjak gustokrat čisti i vetri; drugi opet nastiraju ovak nečist gusinjak papradju (praprotom) dva do tri krat vu tjednu, od česa takuti pogineju ili odputuju; zvun toga potrebno je guske gustokrat natirati vu čistvu mrzlu, tekuću vodu.

Živolina (evolina) i bunika pravi gift za guske kak i ostale vtice.

Guske moreju dobiti i «kikti» kak i kokoši, ter se vraće prav tak od nje, kak i kokoši.

Gda gda se med guskami pojavi omiljavica ili vrtoglavca, ar se guska ne prestance sim tam obraća. Vu tom slučaju preporučuju jedni: da se guski otrim noštem prereže napeta (otečena žila na opni (glambi) med prti; drugi opet: da se vuho lenskim uljem namaže, ar mušice vu vuhu zahadjaju, zaradi česa guske krila poste, glavom stresaju (stépljeju) vrat natežu, gackću, podjedno kljunom vu zraku gibljeju i nejedu. Ti betegi se navadno pojavljaju vu mésecu juniušu i juliušu.

Kak vse domaće živine, tak i guske treba za hudoga vrémjena da imaju zračen topel prestor pod zatvorom za prenoćivanje. Guske sede na zemlji; zato jim se na jednu stran nasiplje pëska, ar ga rado zoblju, a na drugoj strani nastre jim se slamom (nastiljom), da vugodneše moreju sedeti. Ova slama mora se večkrat mënjati i vu obće čeli gusinjak vu kaj većšoj čistoci i redu držati.

b) Pure.

Vrlo je pogibeljno doba kada puriči perje izmjenjaju i črleno u na glavi dobivaju, kaj navadno biva vu tretjem mésecu. Ako je ljepo i toplo, prejde ova nepovoljna doba hitro i prez vsake pogibelji; nu ako je za te dobe vrtime mrzlo i moko, onda jim je življenje vu najvećšoj pogibelji. Zaradi toga potrebno je ves trud vu to vložiti, da budu puriči na suhom i vu toplom, a k tomu jih treba i dobro hraniti. Vu toj dobi poměša se med navadnu hranu i nekaj mesa i mastnih opadkov, takaj zdrobljenoga konopljenoga se mena, kuruznu ili pšeničnu melju. Takvim načinom moremo nje srećno izbaviti. Gda navre četvrti mésec, nestalo je te pogibelji, pak im onda nije potrebno više

osobite naše brige. Onda se mogu tirati na strnišće ili na sënokošu, da si sami hranu išćuju. Tam budu najveć pobirali puže, gliste i vsakojačke črve; i stim otvrdni u, i budu podnesle vsaku hladnu premenjbu. Na dalje neškodi, ako jim se za prvih šest tjednov kad i kad daje zobiti mravlje i mravljin'a jajca, da se očiste (izsnaže) To se vu obće preporučuje za vse pernate živine. Pripeti se, da oslepe, glave im se obriju i ogule, onda im se stavi vu pilo ribani hren, od kojega za nekoliko dnevi ozdrave.

Purinjak za pure treba zračen, topel prostor pod zatvorom. Vu tom prestoru namesti se nekoliko prutov, (štanjgah) do tri šuhe visoko, ar i pure rajši na visokom spavaju, nego li na zemlji. Vu tak priredjenom purinjaku nasiplje se na dosta debelo pëska, vu kojem se perušaju tekute sa sebe iztresaju, pak si s pëskom takaj i želudec dopunjuju.

G. F.

Z A B A V A.

SIROTA DEVOJKA.

XIV

Kada je Perczey od Rahele proti ve čeru dimo došel, najprvije je izvadil iz žepa kiticu lasih; ali nut, kakva iznenađenost; mesto prostoga papira bila je kistica lasih zamotana vu četir jezeracé banjke, i poleg mali listek s ovimi rečmi: „Zahvaljujem njim gospone, na njiaovoj dobroti i trudu, pak naj primeju ovo malenkost od mene. — Rahele“

Perczey se čutil, kak da nije živ ni mrtev. Došel je stim vu nepriliku; ar on je rado vse učinil za spomenek Raheli, i nut, vsaki njegov trud je bogato nadarjeni — naplaćeni.

Zakaj bi opisuval burkanje morja? takva su postala prsa Perczeyova; zakaj bi opi uval onu noć, koja težkoga betežnika batrivi na skoru zorju? Takva je noć Perczeyeva bila.

Vu jutro ob deveti vuri žuril se k Raheli. Veizer Davidu rekel je dobro jutro, i čital ga: „Jeli se je već stala Rahele?“

Gospone neznam, taki budem pogledal: I odišel je gledat. Gledi vrata, kluč je nutri Pokutil je, i tiho je vse; opet je pokućil, i opet vse t ho. Onda je na tihoma odprl vrata, i nut, na strahovito čudo, hižica je prazna.

Išel je nazad, i rekel je Perczeyu: „Gospo! krj nam je! Hižica Rahele je prazna.“

Perczey se je čutil, kak da bi ga strěla vudrila. Brisal i ribal si je čelo i rekel je: „To je nemoguće.“

Ali za istinu gospone, naj dostoju iti gledat

Išli su vu hižicu i za istinu, nega bilo tu niti postelje, niti oprave, niti zrcala i niti nijednoga kipa.

Kak je bila Lotova žena, da je solnati stup postala vu takvom položaju čutil se je vezda i Perczey.

Mučal je. Žalostno gledal je okolo. Napokon vu srditosti rekel je: »Izdajstvo! Gospo Veizer, oni moraju znati, kam je zniknula Rahele I meni moraju odkriti i znajti, ar drugač jih budem putem zakona prisilil, kakti takvoga, ko, je dvě ženske pod noge spravil, samo da za hižu i za štacun dužne peneze nebi moral dati, i j š . . .«

Gospone! naj me šonaju od takvoga kaj; ar kak goder neznaju oni kam je i kak je zniknula Rahele, tak isto niti ja nikaj neznam,

Dok je Veizer tak sebe spričava, vu tom toga Perczey okolo gledajuć po hiži, opazil je na malom stoloku jednoga listeka, vzela ga, i počel je četi:

»Dragi stric David! Ja sam abog stanovitoga zroka s Trezikom odputovala. Gda se povrnem nazad, niti sama neznam. Do onda moreju hasnuvati moju hižicu, zato sam i ostavila vu vrata kluča. Rahele.“

Perczey, prez da bi reč samo pogovoril, del je lista nazad na stol, preblědel je; za mali čas prijel se je za glavu, i rekel: »Hah! tak onda sam prvi put vu mojem življenju načinil nesrećni koračaj, gda sam vu ovu hižu stupil, i Rahelu videl!“

Veizer ga je zapital: »Pak zakaj gospone?«

Ah! kajti sam zaradi Rahele postal vezda nesrećen, i ona je zaradi mene zniknula, da njoj nebudem duže na zadavi, Oh prez kraja prestor! zakaj si med ljudmi?

Naj oprostiju go pon Veizer. S bogom, — rekel je i odišel.

XV.

Kak su se miseli njegove menja'e, tak je bil putem iduć jenkrat žalosten, drugi krat srdit. Napokon, gda je dimo čušel, i kada je na stolu spazil kiticu lasih i četiri jezeracé banjke, tak se je razsrdil, da je hotel vse vužgati. Nego ipak mu je došla opet misel: Kaj pak, . . . ako je ona ipak ne otišla prek srěta. I ta misel ga itak odvrnula od prveše miseli.

Drugi dan vu jutro sedi pri stolu, i žalosten zabavljen je: Zlatom žnjoricom plete Raheleline lasi vu jeden vënček.

Na vrata kucanje, i stupi vu hižu Szinway.

Dobro jutro prijatelj! s kakvim se poslom tak zaran baviš?

Vënca pletem.

Pak iz česa? im tu niti jednoga črěta nevidim.

Jz Rahelinih lasih, koje više prestimavam kak vse cvetje.

Čudno! im bi mogel Raheline ljepe lasi i na njezinoj glavi gledati; pak zakaj vu včenu mrtev?

Prijatelj! Rahele nega več.

Kaj? je mrti vmrla?

Nije, nego je živa zniknula. Kak? kam? nigdo nezna. O tom sam včera osvedočil.

Hja! prijatelj, takve su puce (djevojke)! Vsakojacke planume i računo imaju one. Jedna za bogatstvom i udobnosti teži, a gda več vřmo prejde i ljeta, onda je i siromašne i službenik dober. Druga na časti, na parade i titaluše gleda, a gda vřme i ljeta prejdu, onda je i stari kakov kapitan. Jeli ti je trěba više povědati?

Prosim te, ne više; im si Rahel na vse to neračuna, nego med nami ti je prezkraini prestor, ona je židovka, ja pak kršćenik. Razmeš?

Jako razmem; ali naj ti sam sebe mučiti s tim preskrainim prestorom; im vu našoj domovini Magjar-kol ima vnoگو toga lepoga cvětja — kršćenik! moreš si zebrati. — Pak onda bi se mogel s mojom sestrom bleznuti do vezda, ali vezda cele mesece k nam nedođeš.

Prijatelj! -- rekel je Perczey, ako Rahelu nebudem više videl, onda bude tovarušica tvoja sestra meni.

Prijatelj, kak vidim, ti si zmešani — s bogom,

Razšli su se.

Drugiput dalje.

Piše:

Glád Ferencz.

KAJ JE NOVOGA?

— Prosimo poštvane naše predplatnike, naj nam na početku drugoga fertalja predplatne zastatke po pošti pošleju i predplate za novi fertal ponoviju. Cena naših novin je: za jeden fertal 1 fit, za pol leta 2 frt.

Papa kakti herb.

Iz Esztergoma javljaju, da su ovritelji S morovoga testamenta izplatili papi zlatni penoz, koj se je na el vu osiavini kardinalovoj Svota (šuma) je iznesila 93 jezer 546 frankov.

Novo sredstvo proti epilepsiji.

Doktor Julio Donath priobčil je bu-dimpeštanskom društvu doktorah, da je odkril novo sredstvo proti padavici — epilepsiji, koje je već vu de et pripečenjih vpotrebil. Sredstvo deluje kak i do vezda rabljeni bromkali, ali nije skopčano s ne govimai po avi ter se more ljeta i ljeta rabiti.

Vadljinga.

Posjednik (zemeljaki gospon) Perczel Jožef vadljaj se je s posjednikom Döry Eugonom, da dojde on svojimi konji od puste Šüt do pečuhške malte za dve vure i 23 minute, i to da budu konji samo kasali, — put pak od puste Šüta do pečuhške malte je 50 kilometrov dugi — Akoprem je put bil jako neraven a po putu je srel vnoگو kolah, kojim se je moral vugibati. prispel je Perczel do svojega cilja za dvě vure i 17 minut. Vozil se je anda puno bolje od zagorske železnice. — Zabavado, samo magjar kim koj-njem nega tak hitro para.

Umorstvo devojke.

Iz Bułimpešte javljaju: Na jednoj pusti pri Erdöteleku živel je nekakov Heinemann Karolj, koj se je bavil sadjenjem duhana. Imal je ženu i osobito ljepu 14 ljet staru ali vrlo zraščenu kćer. Kak iz Egra telegrafiraju, nije se devojka povr-nula 13-ga aprila iz škole, a drugi dan nisu ju mogli najti 15 ga aprila našel je jeden težak na dohanišću nezdavnja komaj zakopanu grabu. On i prizvani ljudi odkopali su grabu i našli su na tri šuhe gluboko mrtvo těo zniknjene devojke. Njezin je vrat bil prebodjen. Ubojicu krivca našli su na skoro. Bil je to nekakov 24 ljet star pötepuh, imenom Vinceze Albert. Pri njera su našli vu krvi namočen rubec devojkin. Po dugotrajnom preslušanju priznal je zl činec svoje grozno delo. Devojk-a se mu već zdavnja dopagala, pak ju je pričekal, kad je išla iz škole dimo. Pri-zvav i ju k sebi, obezčastil ju je, a za tm ju je odveknel do grabe, koju je već prej-di skopal, prebol joj vrat i zakopal. Pa-ranjem telt dokaz-no je, da je devojka bila zadušena, pak se vidi, da prebodjenje nije devojku vsmrtilo, već je ov nečověk siromaško dčete živo zakopal!

Štrašen čin.

Vu cirkvi vu varašu Vacu strejlil je nekakov šoštär Čermak konovnika Štefana Kandu, gda je mešu služil Nesrećnik je strěljal tri put vu konovnika, jedenkrat na mini tranta a dva put vu sebe. Čermak šoštär je mtev ostal.

Financ ubojica.

Iz Szegedina javljaju, da je financijaloi str. Žir Hammel Jožef ovih dnevor ondi strelil dva mu e, od kojih je jeden na mestu ostal mrtev, a drugi na smrt ranjen. Doga-djaj pripovčelaju ovak: Obedva gospodari Čásár i Kaša sreli su se okolo pol pete vure na polju — gde su se spominšli. Vu to im se približil financ Hammel, a za njim je išel vu daljini od kakvih 2 do 300 ko-račajah jeden njegov pajdaš financ. Hammel je zapital, čija je ona biža na tanji, a Kaša mu je odgovoril, da ga nije briga, ar se on-di ne žje zganica. Na to se je razsrdil Hammel, započemu se svaditi i nčekavati ter na zadnje sproži Hammel na Kašu puš-ku vu glavu. — Kaša je ostal na mestu mrtev. Vezla je navalil na Hammela Čásár, a financ je i na ovoga sprozil pušku i trofi-ga. Čásár je hotel bežati, ali se za čas zruš-il na zemlju. Drugi financ gledal je taj čin iz daleka. Ubojica financ hotel je onda pobeći, ali ga je vu bežanju zastavil jeden bogec, na kojega je tkaj strelal, ali ga nije pogodil. Na zadaje su pridošli težaki i pograbil Hammela. Jeli je Hammel ovo n-pravil vu pijančini ali vu norosti još nje jasno, no ljudi vele, da je Švaba Hammel magjarožler, koji je na pitanje, zakaj je strělal, odgovoril: Ar su bili Magjari. I svojega pajdaša je zepsuval kakti magja-skoga psa.

Rezultati magjarskog pojasnog cjenika.

Poslužbeno preglašaju se vezda potan-kosti o rezultatih magjarskog železničkog pojasnog cjenika (zóna tarifa) Čelökupni osobni promet na magjarskih oršćkih žel-jeznicah, ako pribrojimo sim i zadnju, or-sagom odkupljenu magjarsko sčvero-izhodnu železnicu, obuhvaćal je ljeta 1888-ga 6 mi-liunov 179 jezer 88 civilnih putnikov, a ljeta 1889-ga s pojasnim cjenikom (zóna ta-rifom) za zadnjih pet mezečih ljeta 10 mi-liuna 112 jezer i 600 peršon. Ljeta 1890, poskocił je promet na 17 milijunov 895 jezer

400 peršon. Uzporede li se rezultati zad-njega ljeta s rezultatima ljeta 1888-ga anda dveh ljeta, gda je za čelo vřme jednoga ljeta obstal stari cjenik ili tarifa, a drugoga leta novi cjenik ili zona tarifa, to se po-kazuje povekšanje osobnog prometa za 11 milijunov 716 jezer 312 peršon. Dohodek od osobnog prometa i teretnog prometa prez transportne porcije (poreza — dače) i štem-plinov iznosil je na vsih prugah (strekah) magjarske orsačke železnice ljeta 1888. 7 milijunov 839 jezer 218 forinti, — ljeta 1889. 9 milijunov 698 jezer 751 forint, — ljeta 1890-ga 10 milijunov 865 jezer 392 forinta — Naproti 1888-mu ljetu povekšal se je dohodok ljeta 1890. za tri miliune 25 jezer 974 forinte.

Zapisnik o razudbi prez razudbe.

Va sv. Štejanu pri varašu Bija vumrlo je prestetnog meseca decembra poldrugu ljeta staro dčete nekoje žene imenom Mesa-roš, koje se je vručom vodom pparilo. Pos-lani doktori Ladanji Moric i Štern Ignac da preduzmu obdukciju, izjavili su vu za-pisniku, da je dčete vumrlo od opeklinah. Na temelju toga obtužena je Mesaroška za-radi nepizljivosti. Pri konačnoj razpravi iz-javila je medtemtoga, da nřžno dčete nije vumrlo od popare već od btega vu grlu, a obdukcija (paranje) da nije nř bila. Raz-prava je zaradi toga bila odgodjena, dok se k sudu nepozovu doktori. Na drugoj raz-pravi izjavil je doktor Štern, da je bilo dčete razudjeno (parano) i da je zapisnik iz-pravan. Doktor Ladanji nije dočel k raz-pravi. Zaradi toga dčete se je moralo iz groba opet vun skopati, pak se je dokazalo, da i za istina dčete nije parano. Sad su obedva doktori pozvani, da opravdaju svoje baratanje.

Nekaj za kratek čas.

1.

Bio je veliko društvo. Jeden gospon imal je to nesreću, da je pri stolu jednu kupicu potrl. Mala Lizika je k svojoj materi i prišepnula je njoj tak stiha pod vuh, da su vsi nazočni čuli, — ovak: „I prav od onih kupic je potrl gospon jednu, koje smo posudili!“

2.

Sudec: Pokedob da je ne moći do-kazati, kaj bi vi hlač vkrali, zato vas reš-avam od obtužbe, — slobodni ste i morete oditi.

(Obtuženik — tat ostal je na klupi sedec].

Sudec: Kaj ste ne čuli? Mo ete oditi!

Obtuženik (tat, sudcu prišeptne vu vuh). Naj oprostite, gospodin sudec, ja se nebudem gori stal; ar tam vu kutu stoji on gospon, čije hlače sam ja vkral, da bi se ja vezla stal, mahom bi v pamet vzel hlače, ar je ravno vezda na sebi imam! . . .

3.

Kuharica: Jeli hočeš jesti tu:ova sira, jeli cvirke ali pak rezance?

Cigan: „Meni je vse jedno draga go-spa kuharica, — makar mi i tak daju kak je svinjam navada: vse skup změšano.“

4.

Jeden zbešeni (prestrašeni) vol je be-zal po vucici; njemu naproti idući gospon prestrašil se i skočil vu jeden štacun s ovi-mi rečmi: „Naj oprostiju gospon štacunar. vol ide.“

5.

Učitelj: Poveč ti meni sinek, zakaj su va kalendaru svetki s čerlenimi, slovami štampani?

Dijak: Zato, da onda s veksinom ma-ma kokoš koleju!

6.

Mali Janček je bil od svoje mame s jednom palicom bit. — Taki je za tim otišel k svojemu otcu v kancelariju — gde je prav onda vnogo gospode bilo, i plač učitelja rek je otcu: „Dragi tatek, mamika me je prav s onom palicom bila, s kojom si ti večera bil bit.“

7.

Muž: Prosim naj mi daju kilo cukora — stučenoga.

Štaccnar: No, tak vezda vam budem friskoga cukora dal, kojega sam prav vezda iz fabrike dobil.

Mali sin štaccnarov: Ali tatek, — im si još ne melju med cukor zmešal.

8.

Gospon: Kak se podufate vu moj šep segnuti:

Tat: Naj oprostiju, ja sem tak raztrešeni, kaj sam mislil, da sam vu žep mojih hlač ruku porinul, ar sam prav takve hlače lani i ja imal.

9.

Lugar: (jednomu gosponu — nedeljnomu jagaru) naj neclaju navék na zajca, ar ga nigdar nebudu trefli. Naj rajši poleg cilaju, onda se bude taki zajec prekopicnul.

10

Prvi muž: „Kak moreju ovi vučeni ljudi znati, gda bude potomnje meseca?”

Drugi muž: Ti bedak, pak čemu je onda kalendar, im znaš, da jeto v kalendaru štampano.

Horvát-magyar beszélgetések

Horvatsko-magyarski razgovori.

Az érzékek — Čutila.

— S mojimi očima vidim.

Szemeimmel látok.

— S mojimi oćima gledim.

Szemeimmel nézek.

— Vu vrtu s očima vidim cvétje, drévo, travu.

A kertben szemeimmel látok virágot, fát, fűvet.

— Vu školi s očima vidim gospona navučitelja, vrata, obloke, stolec.

Az iskolában szemeimmel látom a tanító urat, az ajtót, az ablakot, a széket.

— Vidim ptice i druge živine.

Látom a madarakat és más állatokat.

— S mojimi oćima vnogo kaj česa vidim.

Szemeimmel sok mindenfélét látok.

— Oči moje znam odpreti, zapreti ili zszmeriti.

Szemeimet tudom kinyitni, bezárni vagy behunyni.

— Ako se plačem, suze mi idu iz očih.

A sírók, köny folyik szememből.

— Gdo ne vidí, on je slépi.

A ki nem lát az vak.

— S mojimi vuhmi čujem.

Füleimmel hallok.

— Čujem glas.

Hallom a hangot.

— S mojimi vuhmi čujem moje drage mater reč.

Füleimmel hallom drága anyám szavát.

— Čujem govoriti, popěvati, larmati, šaptati.

Hallok beszélni, énekelni, lármázni, sügni.

— S mojimi vuhmi poslušam glas zvona grmljenje neba.

Füleimmel hallgatom a harang hangját, az ég dörgését.

— S mojimi vuhmi čujem, ako gospon navučitelj opomene, špota ali pohvali,

Füleimmel hallom, ha a tanító úr int, dorgál vagy megdicsér.

— Gdo ne čuje, on je gluhi.

A ki nem hall, az süket.

— S mojim nosom dišem.

Orrommal szagolok.

— S mojim nosom čutim duhu.

Orrommal megérezem a szagot.

— S mojim nosom počutim dobru i zločestu duhu.

Orrommal megérezem a jó és a rossz szagot.

— S mojim nosom dišem duhu cvétja.

Orrommal szagolom a virágok szagát.

— S mojim nosom zezna, da ruža vugodnu duhu ima.

Orrommal megtudom, hogy a rózsának kellemes szaga van.

— S mojim nosom i to zeznam, da nekoji cvét zločestu duhu ima.

Orrommal azt is megtudom, hogy némely virágnak rossz szaga van.

— S mojimi vusti jedem i pijem.

Szájammal eszem és iszom.

S mojimi vusti jestvinu jem i vodu pijem.

Számmal az ételt eszem és a vizet iszom.

— Vu vusti su mi jeziki zubi.

Számban vannak a nyelvem és a fogaim.

— S mojimi zubi ogrizem kruh, meso, sad.

Fogaimmal megrágom a kenyeret, húst, gyümölcsöt.

— Vodu i drugu pitvihu ne ogrizem.

A vizet és más italt nem rágom meg.

S jezikom si pokoštam jestvinu pitvinu.

Nyelvemmel megízlelem az ételt és italt.

— S jezikom zeznam, da jestvina kakov tek ima.

Nyelvemmel megtudom, hogy az ételnek milyen íze van.

— S jezikom čutim, da je nekoja jestvina sladka.

Nyelvemmel érzem, hogy némely étel édes.

— S jezikom čutim, da je nekoja jestvina kisela ali zuhka.

Nyelvemmel érzem, hogy némely étel savanyu vagy keserű.

— S vusti znam govoriti, popevati, fuđkati.

Számmal tudok beszélni, énekelni, fútyolni.

— Gdo nezna govoriti, on je němi.

Aki nem tud beszélni, az néma.

— Gdo niti ne čuje, niti ne govori, on je gluhoněmi.

Aki nem hall, se nem beszél, az süketnéme.

— S mojimi rukami dělám.

Kezeimmel dolgozom.

— S rukami znam pisati, risati, vudriti, prijeti.

Kezeimmel tudok írni, rajzolni, útni, fogni.

— S prsti moje ruke pipam (petam).

Kezem ujjaival tapintok.

— S prsti moje ruke čutim hlad, toploću.

— Kezem ujjaival megérezem a hideget, meleget.

— S mojimi prsti pečutim, kaj je tvrdo, kaj je mehko; kaj je suho, kaj je mokro.

Ujjaimmal megérezem mi kemény, mi puha; mi száraz, mi nedves.

— Ruku i vñuti znam.

Kezemet hajlítani is tudom.

— S nogami hodim, idem, bežim, skačem i skočim.

Lábaimmal járok, megyek, futok, ugrom és ugrálok.

— Na mojih nogah stojim.

Lábaimon állok.

— S nogami idem i hodim vu školu.

Lábaimmal megyek és járok az iskolába.

— Gdo falingsastu nogu ima, on sepla.

A kinek hibás lába van, az sántít.

— Sepavi človek po malom hodi.

A sánta ember lassan jár.

— S mojimi oći, vuhí, nosom, vusti, rukami, nogami čutim.

Szemeimmel, füleimmel, orrommal, számmal, kezemmel, lábammal érzek.

— Svakom kotrigom čutim nekaj.

Minden tagommal érzek valamit.

— S očimi počutim svetlost, farbu, — s vuhmi počutim glase. — s nosom počutim duhu, — s vusti počutim jestvinu, — s rukom počutim, kaj popetam.

Szemeimmel megérezem a világosságot, színeket, — füleimmel megérezem a hangokat, — orrommal megérezem a szagot, — kezemmel megérezem, a mit megtapintok.

— Oko, vuha, nos, vusta, ruka su čutila.

A szem, fül, orr, száj és a kéz érzékek.

LOTERIJA. Grac 26. apríliša 1891.
16 69 18 43 62

Gabonadržak. — Cena žitka.

1 m.-mázsa. — 1 m.-cent.		frt	kr.
Buza	Pšenica	9	---
Zab	Zob	7	---
Rozs	Hrč	8	---
Kukoricza	Kuruza	7	---
Árpa	Jecmen	7	---
Fehér bab	Grah beli	7	50
Sárga „	„ žuti	6	25
Vegyes „	„ zmešan	5	50

ODGOVORNI UREDNIK:

MARGITAI JOSEF

Glavni suradnik:

GLAD FERENCZ.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva legelőcsöb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS“

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasóközönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposasága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza teitk az „Egyetértés“-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legrészletesebb s e mellett tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés“- közöl. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvendő. A magyar kereskedő s gazdaközönség nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés“ kereskedelmi s tözségi tudósításainak bőségével s alaposaságával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt, amire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárczájában annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem. Két-három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés“ olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „Egyetértés“-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr. negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés“ kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

824 3—52.

Eladandó.

Egy jó állapotban levő Wertheim-féle 3. számú és egy Wiese féle 4. számú

tűmentes pénzszekrény

továbbá egy

lisztes polcz (Pult)

azonnal eladó.

Bővebbet **BENEDIKT E. és FIA**
831 1—1 Csáktornya.

1169jtk. 1891.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. jbróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Mühlstein Borbála varasdi lakos végrehajtatónak öz. Mühlstein Józsefnek szül. Medved Katalin mint elhalt férjével nemzett kiskoru leánya Mühlstein Katalin t és t. gyanja s mint Mühlstein József örököse Zrinyifalvai lakos végrehajtatást szenvedett elleni 150 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtatási ügyében a nagy kanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. járásbíróság) területén lévő kursaneczi 37 tk. 24. hrsz. alatti ingatlanok felére 353 frt, és ugyanitt 140. hrsz. egész ingatlanokra 86 frt becsértékben az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi május hó 29-én d. e. 10 órákor a kursaneczi-közégi bíróságánál megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénzuek a bíróságnál előleges elhelye-

zéséről kiállított szabályszerű elismervényű átsegálgtatni.

Kelt Csáktornya, 1891. márczus 18.
A csáktornyai kir. jbróság mint tkvi hatóság.

1466jtk 1891.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Prusatz Alajos végrehajtatónak néhai Peperkó Györgyné hagyatéka végrehajtatást szenvedő elleni 200 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtatási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. jbróság) területén lévő a csáktornyai 138 tk. 362 hrsz. a. fekvő ingatlanok fele 42 frt becsértékben és 198/a és 198/b hrsz. a. ingatlanok fele együttes 872 frt becsértékben az árverést ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1891. évi május hó 16-ik napján d. e 10 órákor

a csáktornyai kir. járásbíróság telekkönyvtárában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénzuek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényű átsegálgtatni.

Kelt Csáktornya, 1891. évi ápril hó 8-ik napján.

A csáktornyai kir. jbróság mint tkvi hatóság.

829

KOLLARITS
kir. aljbró.

1444 tkvi szám 891.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. jbróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Graner és Csakthurner csáktornyai bej. kereskedő czég végrehajtatónak Horváth Iván jalsoveczi lakos végrehajtatást szenvedő elleni 28 frt 56 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtatási ügyében a nagy kanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. jbróság) területén lévő jalsovecz községben fekvő 22 tk 38 hrsz. a. 404 fitra, ugyanitt 51/a hrsz. a. 80 fitra becsült ingatlanok és 50 fitra becsült legelő és erdő illetmény a végr. t. 156 §-ának értelmében az árverést ezennel

megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1891. évi május hó 23-án d. u. 3 órákor

a jalsoveczi község bíróságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri r. udelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénzuek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényű átsegálgtatni.

Kelt Csáktornya, 1891. évi ápril hó 6-ik napján.

A csáktornyai kir. jbróság mint tkvi hatóság.

830.

KOLLARITS
kir. aljbró.

Magánvevőknek való gyönyörű minták ingyen és bérmentve. Szabóknak való mintakönyvek, a minők még nem léteztek, bérmentellen és 20 forintnyi betét mellett, mely összeg a megrendelés alkalmával levonatik.

Öltözetekre való kelmék.

Peruvien és doaking a magas Cierus számára, szabályszerű kelmék cs. és kir. hivatainkiveterán-, tüzelő-, tornász-, eseléd-egyenruhákra, teke- és játékszámítárra való posztó, loden vízmentes kelmék v. stáshabakokra, mosókelmék, utazópizdek 4—14 frtfg stbb. Ki jásnyosan választékos, tartós, tiszta gyapot kelmé árul és nem olcsó rongyos, melyet különféle helyről ajánlanak és a szabóért is alig éri meg, vásárolni akar, forduljon következő ozéghoz:

Joh. Stikarofsky in Brünn.

Legnagyobb posztóraktár Ausztria-Magyarországban. Fél millió megérő óriási raktárommal és világforgalmu üzletuinél nagyon természetesen, hogy nagyon sok maradékot rendelkezem; minden jánamut gondolkodó ember okvetlen be fogja látni, hogy ily sok maradékból mintákat küldeni nem lehet, mitután néhány száz mintamegrendelés után hamarosan nem maradna semmi. Valóságos szelhamosság tehát, ha posztóczégek megis maradék mintákat hirdetnek és ilyen esetben a mintadarabok egész végekből és nem maradékokból valók; az ilyen eljárás czéjja könnyen érthető. Maradékok, melyek meg nem felelnek, kicseréltetnek, vagy a pénz küldetik vissza. Maradék megrendelésnél a szint, hosszat, ár tetsző megjelölni. Szétküldés csakis utánvétellel. 10 forinton felül bérmentve. Kevelezés magyar, német, cseh, lengyel olasz, és francia nyelven. 777 10—20

Petáncz — Regede.

Több oldalról hozzám intézett kérdésre, a különféle félreértések eltávolítása végett, ezennel kijelentem, hogy az én

„Széchenyi forras“-om

Vasvármegyében fekszik, REGEDE pedig Styriában van.

Vogler József
zalamegyei nagybirtokos.

819 3—3

Pályázat tanítói állásra.

A mura-siklósi (vratisineezi) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettetik. Javadalmak: évi fizetés 315 frt., 9 öl tüzifa, 4 hold szántóföld, 2 hold rét, 1 és fél hold erdő, 2 darab kert, mintegy 100 frt stóla, lakás. Tannyelv: horvát-magyar. Csakis okleveles tanítók pályáhatnak.

A kérvények május végéig alulírott-hoz küldendők.

Mura-Siklós, 1891. május 1.

KOTTER MÁRTON
plébános és isk.-sz. tag.

828 1-1

ANDEL J.-FÉLE
UJ FELFEDEZETT

TENGERTULI POR

pusztít

poloskát, bolhát, svábot, molyt, orosz. bogárt, legyet, hangyát, pincebogárt, madármolyt, egyáltalában mindennemű rovar — majdnem természetfölötti gyorsasággal és biztossággal — oly formán, hogy a létező rovaroktól még csak nyoma sem marad anuk. Valódi minőségben és olcsó áron kapható:

Prága Andel J.-féle

gyógyszerkereskedésében a fekete kutyához Huss-utca 13.

Magyarországi főraktár

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél
BUDAPEST, Király-utca 12.

CSÁKTORNYÁN

TODOR JÓZSEF

vegyésáru kereskedésében.

825 1-6

Kiállítás Páris 1889.

arany érem.

Legnagyobb eredmény!! | Próbáljatok és ítéljétek!!

A PUSZTÍTÓ TORD-TRIPE

kiirt patkányt egeret és vakondot anélkül, hogy más háziállatoknak kárt okozna. — Ezen szer sem Arsenikumot, sem Strychnint, sem Phosphort vagy más a hányást ingerlő szert nem tartalmaz és háziállatoknak teljesen ártalmatlan.

Árak: Egy nagy csomag 1 frt., egy kis csomag 50 kr.

Ezer forintot fizetek annak, ki bebizonyíthatja, hogy egy a Tord-Tripet felülmúló szer létezik, mely főképen — mint ez — a háziállatoknak nem árt, míg ellenben más phosphorvegyülék elpusztít kutyát, macskát és legkellemtelenebb büzt terjeszt.

A. Gousseau Traverse Gazzino Marseille,

a francia-, belga- és olasz-allamvasutak szállítója.

Kapható **HEINRICH MIKSA** fűszerkereskedésében Csáktornyán.

826 1-6

Házeladás.

Csáktornyán, Deák-utca az előbbi Rosenberger-féle ház, mely következő helyiségekből áll:

üzlethelyiség, egy utcái és udvari lakás, raktárhelyiség, továbbá nagy udvar és kert stb.

szabad kézből

azonnal eladó.

Bővebb értesítést szerezhetni

Schey Vilmosnál, Ludberg

és

Sonnwald Hermánnál, A.-Domboru.

827 1-3

Légen szárított természetes istálló-trágya

darabokban vagy zuzott állapotban

NEUMANN TESTVÉREK aradi cégtől

50%-nál több szerves anyaggal.

Vegyi elemzés:		Összes vilsav (phosphorsav) mennyiség	
Víz	8 %	Szerves légeny (Organ. Stickstoff)	3-16 %
Szerves alkatrészek	35 "	Káli	2-90 "
Hamu	57 "	Vilsavas (phosphorsavas) káli	1-45 "
Vízben oldható vilsav	1.28 "		2-46 "

Ara: 100 métermázsánként 160 forint az aradi vasut-állomásra szállítva, zuzott állapotban 200 forint.

Kizárólagos képviselő Magyarországon, Horvátországon és Slavonia részére

Szavoszt Alphonsnál

V. ARANY JÁNOS-UTCZA II,

B U D A P E S T E N

V. ARANY JÁNOS-UTCZA II,

823 2-3

hol minden felvilágosítás készséggel megadatik.

